Manuál APA 7th. ed.

Tento manuál vychází z dokumentu vytvořeného kolegy z Knihovny univerzitního kampusu v Brně s názvem: Jak citovat z r. 2022 a z práce Dr. Františka Chmelíka s názvem: Manuál pro publikování v kinantropologii podle normy APA z r. 2014.

APA Publication Manual z r. 2020, který vytvořila American Psychological Association, řeší kromě toho, jak má vypadat práce dle formálních, stylistických a jazykových hledisek, také odkazování citací v textu a seznam použité literatury. Tento krátký Manuál si neklade za cíl vysvětlit dopodrobna všechny aspekty APA Publication Manual, ale pro potřeby FZV UP představit ty situace, které mohou studenti řešit při psaní svých závěrečných prací.

Norma APA 7th edition platí na FZV UP pro tvorbu seminárních, bakalářských a diplomových prací.

Při psaní závěrečné práce je nutné ukázat znalost tématu a schopnost orientace v předepsané problematice, a to tím, že student dokáže pracovat s textem k danému tématu. V textu lze použít 2 typy citací: **přímou citaci a parafrázi**.

Přímá citace – doslovné převzetí textu – vhodné u definic. U přímé citace je nutné uvádět konkrétní stranu (pokud text stranu nemá, uvádí se např. pojmenování konkrétní sekce v knize (Gecht-Silver & Duncombe, 2015, Osteoarthritis section), ve slovníku pak např. číslo odstavce (Chamberlin, 2014, para. 1), u audiovizuálních zdrojů např. stopáž (Cuddy, 2012, 2:12) atd. Formální úprava se liší podle délky přebíraného textu:

Krátká přímá citace – do 40 slov – citace se vkládá do uvozovek a zařadí se jako pokračování běžného textu. Citovat můžete tak, že autora přímo jmenujete, potom se uvádí už pouze rok v kulatých závorkách a následně zmiňovaná strana (první dva příklady). Případně autora nemusíte v textu zmiňovat a uvedete samotnou citaci až za text (třetí příklad). Tečka se píše za závorkou s citací.

1. Podle Jonese (1998) "měli studenti často potíže s používáním stylu APA, zejména když ho používali poprvé" (p. 199).
2. Jones (1998) zjistil, že "studenti měli často potíže s používáním stylu APA" (p. 199); jaké to má důsledky pro učitele?
3. Autorka uvedla, že "studenti měli často potíže s používáním stylu APA" (Jones, 1998, p. 199), ale nenabídla vysvětlení proč.

Dlouhá přímá citace – nad 40 slov – citace se nevkládá do uvozovek a text je jako samostatný odstavec. Tečka se píše za závorkou s citací[1].

Veglářová (2014) popisuje supervizi následovně:

Supervize není psychoterapie. Psychoterapie je léčebná metoda, která používá psychologické prostředky ke zmírnění či odstranění symptomů nebo obtíží. Zabývá se změnami souvisejícími s osobností, chováním a rozkrývá původ obtíží. Primárně se tedy zabývá soukromým životem jejího uživatele. Témata související s prací bývají častým obsahem psychoterapeutických sezení, ale osobní problémy nemají být obsahem sezení supervizní. Přátelská atmosféra nikdy láká k probírání osobních témat, ale je úkolem supervizora držet se pracovních oblastí (p. 17).

Pokud je přímá citace z knihy zahraniční, uvádí se překlad a v poznámce pod čarou se uvede citace v jazyce dokumentu, viz níže.

Péče zaměřená na pacienta znamená, že se k pacientům přistupuje jako k jednotlivcům a jako k rovnocenným partnerům v procesu uzdravování; je individuální, koordinovaná a podporující. Nejedná se o lékařský model a měl by být považován za multidisciplinární, přičemž se uznává, že člověk může potřebovat podporu více než jednoho odborníka. Pracovat tímto způsobem znamená uznávat schopnosti a potenciál lidí řídit a zlepšovat své zdraví, nikoli je považovat pouze za oběti nemoci nebo pasivní příjemce péče. Většina lidí si chce pomoci sama, a proto by se měl zdravotnický systém zaměřit na to, aby jim umožnil získat znalosti, dovednosti a sebedůvěru[2] (Field & Smith, 2008, p. 5).

[1] Zde je výjimka oproti stylu APA 7th ed., protože respektujeme pravidla českého pravopisu.

[2] Person-centred care means treating patients as individuals and as equal partners in the business of healing; it is personalised, coordinated and enabling. It is not a medical model and should be regarded as multidisciplinary, recognising that a person may need more than one professional to support them. Working in this way means recognising people's capabilities and potential to manage and improve their own health, not seeing them simply

Při parafrázování – tedy při přeformulování myšlenky z knihy, článku či jiného zdroje vlastními slovy, se již strana uvádět nemusí.

Citační styl APA je založen na metodě author-date, tj. citace v textu má podobu příjmení autora[3] a roku vydání a bibliografická citace (seznam použité literatury) začíná příjmením autora a rokem vydání taktéž – je však opatřena ještě dalšími náležitostmi jako titul, zdroj apod. – o tomto viz dále. Součástí citace může být i číslo citované strany, kapitoly, tabulky či slajdu při citování prezentace, respektive při doslovném citování je uvedení čísla citovaných stran povinné a při parafrázování volitelné, jak je patrné výše v sekci přímá citace (see Kratochvíl et al. (2022) for further explanation).

Údaje o autorovi v textu se mění podle toho, zda text obsahuje příjmení autora či nikoliv, jak je vysvětleno v tabulce (Table 1) níže. Podoba citace se odvíjí od počtu autorů a uvádí se před interpunkci:

Table 1

Autor	**Citace, která zmiňuje v textu autora**	**Citace, která autora v textu nezmiňuje**
1 autor	Rozsíval (2006) zmiňuje, že „oko patří k orgánům s nejsložitější stavbou “ (p. 31).	Je zřejmé, že „oko patří k orgánům s nejsložitější stavbou “ (Rozsíval, 2006, p. 31).
2 autoři[4]	Podle Kuchynky a Ředinové (2006) je „nejstarší uváděnou refrakční chirurgickou metodou odstranění čiré čočky z oka“ (p. 325)[5].	„Nejstarší uváděnou refrakční chirurgickou metodou je odstranění čiré čočky z oka“ (Kuchynka & Ředinová, 2006, p. 325).
3 a více autorů	Jako další kritérium Venglářová et al. (2014) uvádí „zkušenost supervizora s danou oblastí“ (p. 20).	“Dalším kritériem je zkušenost supervizora s danou oblastí” (Venglářová et al., 2014, p. 20).
Institucionální autor (1. zmínka)	Univerzita Palackého v Olomouci (2024) byla založena v roce 1573.	Univerzita (Univerzita Palackého v Olomouci [UP], 2024) byla založena v roce 1573.
Institucionální autor (každá další zmínka)	Univerzita Palackého v Olomouci (2024) byla založena v roce 1573.	Univerzita (UP, 2024) byla založena v roce 1573.
Citování více děl najednou (abecedně, oddělené středníkem)	Hudák et al. (2013-2019), Nydahl a Bartoszek (2012) a	(Hudák et al., 2013-2019[6]; Nydahl & Bartoszek, 2012; Vengleřová et al., 2014)

as victims of disease or passive recipients of care. Most people want to help themselves, so the health system should be geared to ensuring they acquire the knowledge, skills and confidence to do so. Unfortunately, the way care is delivered sometimes has the opposite effect.

[3] Výjimku tvoří situace, kdy máme autory stejného příjmení, v tomto případě je pak možné použít i iniciálu jména, např. (E. Johnson, 2001; L. Johnson, 2001).

[4] Od dvou a více autorů používejte množné číslo., např. autoři Bobot et al. (2023) zmiňují/poukazují/naznačují atd.

[5] Pokud bychom měli zahraniční autory, tak se informace uvádí takto: De Backer and Fisher (2012) …

[6] Situace, kdy autor má v knize více dat s copyrighty, takže je možné uvést jich několik za sebou, např. 2013, 2015 a 2019 nebo lze uvést rozsah 2013-2019.

	Vengleřová et al. (2014) shodně zmiňují…	
Stejný autor – jiný rok (píše se od nejstaršího)	Hall (2012, 2014) ve své studii…	…což dokazuje jeho tvrzení (Hall, 2012, 2014).
Stejný autor – stejný rok (v případě více děl se pokračuje v abecedě)	Chen (2019a, 2019b) v obou studiích došel k závěru…	…návrat do zaměstnání má u těchto pacientů klíčový význam (Chen, 2019a, 2019b).
Neznámý autor	Autor článku "Feeding Young Minds"[7] (2010) vysvětluje termín imaginace následovně…	Další z možností, jak definovat imaginaci přináší neznámý autor takto: … („Feeding Young Mind ", 2010).
Anonym	(Anonymous, 2021)	Anonymous (2021)
Bez roku vydání	(Strong, n.d.[8])	Strong (n.d.)
V tisku	(Tang, in press)	Tang (in press)

Dílo s 1-20 autory: vedou se všichni, přičemž jejich jména se oddělují čárkou a poslední se navíc připojí symbolem &, např. Madsen, T. E., Khoury, J., Alwell, K., Moomaw, C. J., Rademacher, E., Flaherty, M. L., Woo, D., Mackey, J., De Los Rios La Rosa, F., Martini, S., Ferioli, S., Adeoye, O., Khatri, P., Broderick, J. P., Kissela, B. M., & Kleindorfer, D.

Dílo s více než 21 a více autory: vede se prvních devatenáct autorů a po výpustce v podobě tří teček se napíše poslední, např. Ference, B. A., Ginsberg, H. N., Graham, I., Ray, K. K., Packard, C. J., Bruckert, E., Hegele, R. A., Krauss, R. M., Raal, F. J., Schunkert, H., Watts, G. F., Borén, J., Fazio, S., Horton, J. D., Masana, L., Nicholls, S. J., Nordestgaard, B. G., van de Sluis, B., Taskinen, M. -R., … Catapano, A. L.

Rok vydání – u roku vydání se, jak je patrné i z příkladů výše, píše rok v kulaté závorce, např. (2024). Pokud kniha obsahuje údaje o copyrightu, symbol copyrightu se nepíše a uvede se pouze rok.

Název a podnázev - Název a podnázev knihy se píše kurzívou. Velká počáteční písmena jsou pouze v jejich prvních slovech. Pokud je v knize napsáno: Nursing Care: An Essential Guide, tak v citaci se napíše *Nursing care: An essential guide*. Pozor, pokud je v knize uvedeno: Theoretical perspectives on terminology: Explaining terms, concepts & specialized knowledge, symbol & se nahrazuje and, takže název knihy bude v seznamu použité literatury vypadat takto: *Theoretical perspectives on terminology: Explaining terms, concepts and specialized knowledge*.

Názvy časopisů se píší kurzívou. U názvu časopisů se všechna slova píší s velkými počátečními písmeny, např. *International Journal of Health Sciences.* Časopisy se zároveň píší v tom formátu, v jakém jsou uvedeny, takže např. časopis *PhiloSOPHIA* napíšeme v tomto tvaru, nikoliv takto: Phiolosophia, případně časopis *Past & Present* napíšeme, jak je uvedeno, nikoliv takto: Past and Present. Stejně tak časopis *PLOS ONE* píšeme kapitálkami, protože takto je uveden na webových stránkách časopisu.

[7] Do uvozovek se dávají pouze články, pokud by se jednalo o knihu jako zdroj, byla by bez uvozovek, ale kurzívou.
[8] Znamená „not date", doslovně bez data.

Typ dokumentu – Na rozdíl od řady jiných citačních stylů se typ dokumentu nepíše. Jedná-li se o online verze tak typických dokumentů, jakými jsou kniha, příspěvek ve sborníku, časopisecký článek. Typem zdroje se myslí např. [Abstract], [Audio podcast], [CD], [Computer software], [Motion picture], [mp3 file], [PowerPoint presentation], [Special issue], [Television series episode], [Tweet], [Video File] apod. V praxi pak výsledný záznam vypadá kupříkladu takto: *EndNote 20* [Computer software].

Vydání - První vydání se neuvádí. Vydáním se míní údaje typu Druhé vydání, Vydání druhé, First edition, 4. Auflage apod. Bez ohledu na jazyk citovaného dokumentu se tento údaj píše anglicky, přičemž pořadí vydání se vyjadřuje číslicí a zkratkou slova edition, např. Druhé vydání = 2nd ed., Third edition = 3rd ed., 4. Auage = 4th ed. Pokud je v knize uvedeno 3. rozšířené a aktualizované vydání v citaci se uvádí: 3rd rev. and actual. ed. Údaj o vydání se uvádí za názvem knihy.

Nakladatel - Název nakladatele se píše tak, jak je uveden v knize, tj. název uvedený verzálkami uvedeme v citaci také verzálkami. V případě dokumentu s více nakladateli v informaci o copyrightu, uvádí se všichni a oddělují se středníkem, např. např. Cambridge University Press ● Springer = Cambridge University Press; Springer.

Místo vydání - Místem vydání je míněno město a stát, ve kterém byl dokument vydán či publikován. Pakliže dokument obsahuje více míst vydání, uvádí se to, které z nich je typograficky nejvýraznější (např. jeho název je uveden včetně loga, zatímco ostatní pouze textem), v případě uvedení jejich názvů stejným typem i velikostí písma se v bibliografické citaci píše to první, např. New York ● London ● Tokio = New York. Při citování dokumentu z nějaké konkrétní akce (např. prezentace či poster z konference) či vydání v méně známém městě se přidává i údaj o státu. V případě severoamerických států se píše kód konkrétního státu a název státu, např. New York, NY, United States, v ostatních případech slovní vyjádření, např. Brno, Czechia.

Údaje o vydání periodik - Při citování údajů o ročníku a čísle časopisu se píší pouze číslice, přičemž ročník se píše kurzívou a vedle něj bez mezery se číslo umísťuje do kulatých závorek, např. *105*(2).

Rozsah stran - Údaj o rozsahu stran se uvádí jen v případě dokumentů tvořících část vyššího celku, např. časopisecký článek, příspěvek ve sborníku, kapitola v knize apod., nikoli však rozsah celé publikace, jakým je např. kniha, celé číslo časopisu, celý sborník atd. Rozsah stran se píše arabskými číslicemi a je uvozen anglickou zkratkou slova strana, a to p. pro jednostránkový dokument a pp. pro dvou a vícestrannou publikaci, např. p. 10 nebo pp. 50-55. Výjimkou je jen článek v časopise, v jehož bibliografické citaci se rozsah stran uvádí, ale žádnou zkratkou se neuvozuje, např. 10 či 50-55. U některých článků se už nemusí objevovat stránkování a je uveden tzv. eLocator, takže v podstatě jen číslo. V takovém případě v citaci uvádíme právě tento údaj, např. *Intensive Critical Care Nursing, 74*, 103327 pro článek The relationship between secondary traumatic stress and burnout in critical care nurses: The mediating effect of resilience.

Umístění elektronického dokumentu - Jestliže je součástí publikace DOI (Digital Object Identicator) nebo webová adresa, uvede se v bibliografické citaci, např.:http://doi.org/10.32725/kont.2023.040. nebo https://kont.zsf.jcu.cz/pdfs/knt/2023/04/03.pdf. Jsou-li u dokumentu k dispozici DOI i webová adresa, uvádí se pouze ta s DOI. Adresa s DOI se vždy píše ve formátu https://doi.org/xxxxxx.

Lze použít zkracovače např. Bitly, ale před odevzdáním práce si zkontrolujte funkčnost!

Datum citování / zobrazení – tento údaj se v citaci uvádí pouze v případě, je-li citována webová stránka, která může doznat změn (např. příspěvek na webové stránce Univerzity Palackého v

Olomouci). V takovém případě se před webovou adresu uvede spojení Retrieved XXX, from, kde XXX je datum ve formátu Měsíc, Den, Rok, např. Retrieved June 13, 2023, from https://www.upol.cz[9].

POZOR: Při opakování citace v textu se v rámci APA 7th ed. se vždy vypisuje celá citace, NEvyužívá se zkratka „tamtéž“.

Při odkazování v textu musí zmíněná citace vždy korespondovat s citací v seznamu použité literatury. **Výjimku tvoří následující situace, které v soupisu literatury být uvedeny nemusí**:

Osobní sdělení: Z. Svobodová uvedla, že časopis The Lancet máme předplacen (personal communication, February 24, 2024).

V textu zmíněná **webová stránka nebo časopis, aplikace či software** (např. pro vytvoření dotazníku byl použit Google Forms (https://www.google.com/forms/about/).

Pro roztřízení studií a posouzení jejich relevance byl použit nástroj Rayyan (https://www.rayyan.ai/)

Během vyhledávání relevantních studií byl ručně prohledán časopis *Journal of Midwifery*.

Motta (často uvozující začátky kapitol v závěrečných pracích a autoři výroku se taktéž nemusí uvádět v soupisu použití literatury*: Publish or perish – Coolidge, 1932*)

Informace o výzkumu - typu, kde proběhl (v jaké nemocnici), kdo distribuoval mezi participanty (vrchní sestra oddělení XY)…atd.

Samostatnou kapitolou je potom problematika tzv. sekundárního citování – to se samozřejmě v soupisu bibliografických citací v závěru práce objeví, ale citujete tedy sekundární zdroj, nikoliv primární. Citujete-li text, který je sekundární, tzn. nemáte / nemůžete sehnat primární zdroj, použijte i tzv. sekundární citaci např. takto: (Rabbit, 1982, as cited in Lyon et al., 2014).

Je nezbytně nutné ověřit, že každá citace uvedená v textu, je zařazena v referenčním seznamu a zároveň, že zdroje uvedené v referenčním seznamu, jsou citovány v textu. Dále je nutné zkontrolovat, že jména autorů a roky vydání (v textu i v referenčním seznamu) neobsahují překlepy.

V příkladu níže vidíte, jak vypadá citace v textu a následně jak pak vypadá v soupise použité literatury. V textu je jasně vidět, jak následně vypadá citace v seznamu použité literatury článků a knih:

Tvorba vyhledávací strategie a samotné vyhledávání v databázích je naprosto zásadním a poměrně náročným krokem tvorby systematického review (Leclerc et al., 2020). Každé systematické review může být pouze tak dobré, jak dobrá je jeho vyhledávací strategie. To je také důvodem, proč i zkušení autoři systematických review mají v týmech zkušené informační specialisty (Klugar, 2015). Cílem vyhledávací strategie je potom identifikace všech potencionálně relevantních studií. Na vyhledávání je nutné se plně soustředit, protože ať už chyba v booleovských operátorech, chybějící závorka, nepoužití MeSH termínu – případně použití nevhodného termínu – to všechno může vyústit ve ztrátu relevantních článků (Salvador-Oliván et al., 2019). Vyhledávání pro tvorbu systematických review je vhodné konzultovat s knihovníkem/informačním specialistou, protože ti mají povědomí o práci v databázích i o změnách v jednotlivých prostředích a platformách. Proces vyhledávání má při tvorbě systematických review typicky čtyři fáze, které se označují jako předvstupní, primární, sekundární a terciární vyhledávání.

[9] Kratochvíl et al. (2022).

V rámci primárního vyhledávání se výzkumná otázka překlopí do rešeršní strategie a ověří se ideálně v několika databázích (Prill et al., 2021; Wanyama et al., 2022), zda jsou ve výsledcích vyhledávání nalezeny relevantní zdroje. Při vyhledávání pro systematická review jsou k dispozici pravidla, podle kterých by se mělo postupovat. Tato pravidla obsahuje např. JBI Manual for Evidence Synthesis (Aromataris & Munn, 2020), který jednoznačně definuje, jak by mělo vyhledávání vypadat. V rámci sekundárního vyhledávání probíhá vyhledávání ve všech potencionálně vhodných databázích k danému tématu (Bramer et al., 2017; Gusenbauer & Haddaway, 2020; Sampson et al., 2018). V rámci terciárního vyhledávání se prochází referenční seznamy relevantních článků, aby vskutku neunikla některá potencionálně relevantní studie.

References:

Aromataris, E., & Munn, Z. (Eds). (2020). *JBI Manual for Evidence Synthesis. JBI*. Retrieved Janurary 11, 2024, from https://doi.org/10.46658/JBIMES-20-01.

Bramer, W. M., Rethlefsen, M. L., Kleijnen, J., & Franco, O. H. (2017). Optimal database combination for literature searches in systematic reviews: a prospective explanatory study. *Systematic reviews*, *6*(245), 1-12. https://doi.org.10.1186/s13643-017-0644-y.

Gusenbauer, M., & Haddaway, N. R. (2020). Which academic search systems are suitable for systematic reveiws or meta-analyses? Evaluating retrieval qualities of Google Schoalr, PubMed, and 26 other sources. *Research Synthesis Methods, 11*, 181-217. https://doi.org.10.1002/jrsm.1378.

Haddaway, N. R., Collins, A. M., Coughlin, D., & Kirk, S. (2015). The gole of Google Scholar in evidence reviews and its applicability to grey literature searching. *PLOS One, 17,* September, 1-17. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0138237.

Leclercq, V., Hiligsmannm M., Parisi, G., Beaudart Ch., Tirelli, E., & Bruyere, O. (2020). Best-worst scaling identified adeqaute statistical methods and literature search as the most important items of AMSTAR2 (A measurement tool to asses systematic reviews). *Journal of Clinical Epidemiology, 128*, 74-82. https://doi.org.10.1016/j.jclinepi.2020.08.011.

Klugar, M. (2015). *Systematická review ve zdravotnictví*. Univerzita Palackého v Olomouci.

Prill, R., Karlsson, J., Ayeni, O. R., & Becker, R. (2021). Author guidelines for conducting systematic reviews and meta-analysis. *Knee Surgery, Sports Traumatology, Arthoscopy*, *29*, 2739-2744. https://doi.org.10.1007/s00167-021-06631-7.

Salvador-Oliván, J. A., Marco-Cuenca, G., & Arquero-Avilés R. (2019). Errors in search strategies used in systematic reviews ands their effects on information retrieval. *Journal of the Medical Library Association Journal, 107*(2), 210-221. https://doi.org.10.5195/jmla.2019.567.

Sampson, M., McGowan, J., Tetzlaff, J., Cogo, E, & Moher, D. (2008). No consensus exists on search reporting methods for systematic reviews. *Journal of Clinical Epidemiology*, *61*(8), 748-754. https://doi.org.10.1016/j.jclinepi.2007.10.009.

Wanyama, S. B., McQuaid, R. W., & Kittler, M. (2022). Where your search determines what you find: the effects of bibliographic databases on systematic review. *International Journal of Social Research Methodology, 25*(3), 409-422. https://doi.org.10.1080/13645579.2021.1892378.

Níže na Figure 9.1 vidíte, odkud se přebírají informace o článku. Pokud se stane, že není uvedeno číslo článku, tak se tento údaj neuvádí, případně se uvádí v tom tvaru, v jakém se nachází v dokumentu. Např. *Developmental Psychology, 54*, 1723-1734 nebo *Developmental Psychology, 54*, September, 1723-1734.

Figure 9.1 Example of Where to Find Reference Information for a Journal Article

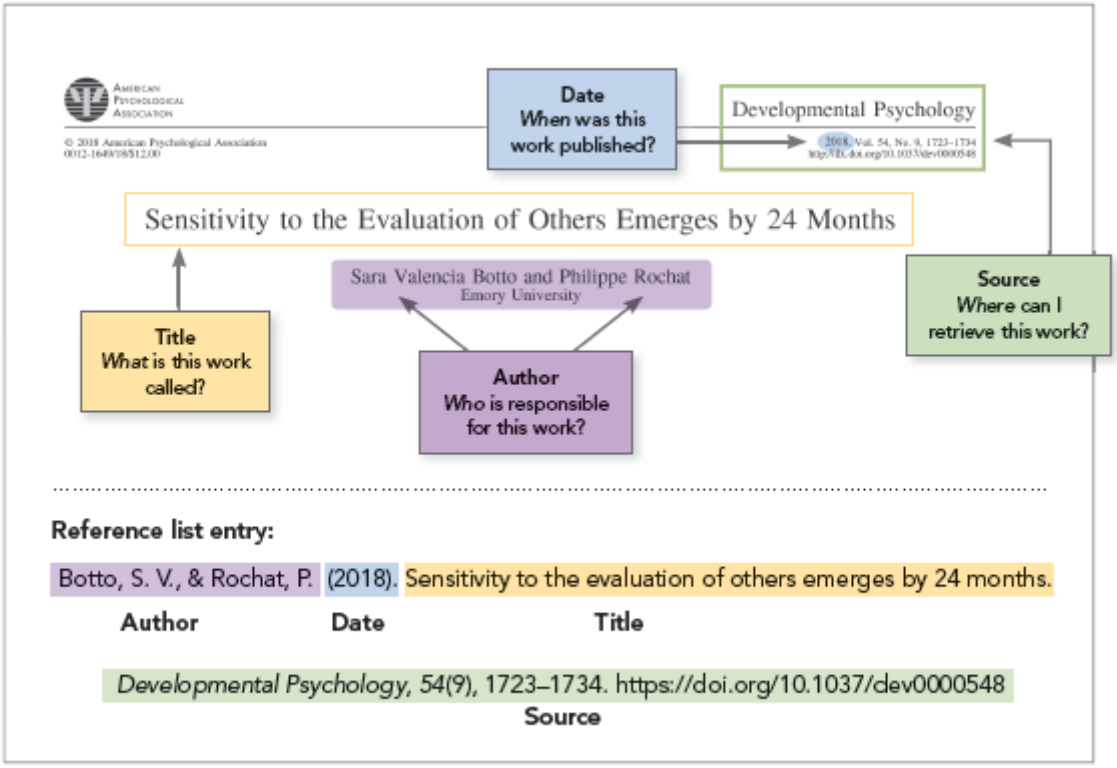

Tvorba soupisu literatury (referenční seznam – příklady):

Tištěná kniha:
Venglářová, M., Dynáková, Š., & Holeček, L. (2014). *Supervize v ošetřovatelské praxi*. Grada Publishing.

Kniha s autory editory:
Melendy, R., & Kincaid, C. (Eds.). (2018). *Birth order and personality*. Doubleday.

Elektronická kniha:
Trifkovič, K. Č., Lorber, M., Reljić, G., & Štiglič, G. (2023). *Innovative nursing care: Education and research*. De Gruyter. https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=3466114&lang=cs&site=ehost-live&ebv=EB&ppid=pp_III.

Kapitola v knize/ve sborníku:
Probst, R. (2018). Anatomy and physiology of the ear. In R. Probst, G. Grevers & H. Iro. *Basic otorhonolaryngology: A step-by-step learning guide*. (2nd ed., pp. 154-165). Thieme.

Článek:
Bishop, D. (2019). Rein in ther four horsemen of irreproducibility. *Nature, 568*(4), 435. https://doi.org/10.1038/d41586-019-01307-2.

Baniya, S., & Weech, S. (2019). Data and experience design: Negotiating community-oriented digital research with service-learning. *Purdue Journal of Service-Learning and International Engagement*, *6*(1), 11–16. https://doi.org/10.5703/1288284316979.

Článek v novinách:
Beck, J. (2015, May 3). Science's love affair with The Lord of the Rings. *The Atlantic*. https://www.theatlantic.com/health/archive/2015/05/sciences-love-affair-with-the-lord-of-the-rings/392216/.

Slovníkové heslo:
Merriam-Webster. (n.d). Literacy. In *Merriam-Webster dictionary*. Retrieved January 10, 2020, from https://www.merriam-webster.com/dictionary/literacy.

Heslo ve Wikipedii:
Stonehenge. (2020, January 16). In *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/Stonehenge.

Webová stránka/příspěvek na webové stránce:
World Health Organization. (2018, May 24). *The top 10 causes of death*. https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/the-top-10-causes-of-death.

National Institute of Mental Health. (2018, July). *Anxiety disorders*. U.S. Department of Health and Human Services, National Institutes of Health. https://www.nimh.nih.gov/health/topics/anxiety-disorders/index.shtml.

U.S. Census Bureau. (n.d.). *U.S. and world population clock*. U.S. Department of Commerce. Retrieved January 9, 2020[10], from https://www.census.gov/popclock/.

Ministerstvo práce a sociálních věcí. (2020, July 28). *Sociální služby*. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Retrieved May 16, 2024, from https://www.mpsv.cz/socialni-sluzby-1.

Závěrečná práce zveřejněná:
Průšová, J. (2019). *Volba komunikačního systému u dítěte se sluchovým postižením a její důsledky* [Master thesis, Palacký University]. Information repository of Palacký University. https://library.upol.cz/arl-upol/cs/csg/?repo=upolrepo&key=29290080437.

Závěrečná práce nezveřejněná:
Lukš, S. (2010). *Činnost zdravotnické záchranné služby v regionu Opavsko z pohledu jedince* [Unpublished bachelor´s thesis]. Palacký University.

Tiskové prohlášení:
U.S. Food and Drug Administration. (2019, November 15). *FDA approves first contact lens indicated to slow the progression of nearsightedness in children* [Press release]. https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-approves-first-contact-lens-indicated-slow-progression-nearsightedness-children.

Konferenční příspěvek:
Prušová, E. (2021, October 21). *Vybrané nefarmakologické přístupy při péči o pacienty po cévní mozkové příhodě v kontextu vědeckých poznatků* [Proceedings paper]. Ošetřovatelský výzkum a praxe založená na důkazech, Přidělovaná ošetřovatelská péče, Ostrava, Czech republic.

[10] O tom, zda používat „retrieved from" a datum rozhoduje to, jestli se stránka může v čase měnit a jestli není archivována.

Abstrakt:
Cacioppo, S. (2019, April 25–28). *Evolutionary theory of social connections: Past, present, and future* [Conference presentation abstract]. Ninety-ninth annual convention of the Western Psychological Association, Pasadena, CA, United States. https://westernpsych.org/wp-content/uploads/2019/04/WPA-Program-2019-Final-2.pdf.

Infografika:
HatchMed. (2017). *8 ways to improve patient satisfaction* [Infographic]. HatchMed.com. https://www.hatchmed.com/blog/2017/1/30/8-ways-to-improve-patient-satisfaction.

Fotografie:
Note. From *Lava* [Photograph], by Denali National Park and Preserve, 2013, Flickr (https://www.flickr.com/photos/denalinps/8639280606/). CC BY 2.0.

Fotografie z Instagramu:
BBC [@bbc]. (2020, January 12). *Skywatchers have been treated to the first full moon of 2020-known as a "wolf moon"-at the same time as a* [Photograph]. Instagram. https://www.instagram.com/p/B7OkWqbBwcf/.

Facebook post:
News From Science. (2019, June 21). *Are you a fan of astronomy? Enjoy reading about what scientists have discovered in our solar system—and beyond?* [Image attached] [Status update]. Facebook. https://www.facebook.com/ScienceNOW/photos/a.117532185107/10156268057260108/?type=3&theater.

Epizoda podcastu:
Prime, K. (Host). (2019, March 29). For whom the cowbell tolls [Audio podcast episode]. In *Radiolab*. WNYC Studios. https://www.wnycstudios.org/story/whom-cowbell-tolls.

Kundra, O, & Machálková, Z. (2024, June 26). Laškování Putina s Kimem: Vzájemné posílení ega, nebo teror a nová fáze války na Ukrajině? In *(Ne)bezpečí*. Respekt. https://www.respekt.cz/podcasty/laskovani-putina-s-kimem-vzajemne-posileni-ega-nebo-teror-a-nova-faze-valky-na-ukrajine.

Mapy:
Google. (n.d.). [Google Map of Purdue University]. Retrieved January 12, 2020, from https://www.google.com/maps/@40.4237095,-86.9233886,17z.

Prezentace (na ne konferenci):
Smith, C. (2017, October 13). *AI and machine learning demystified* [PowerPoint slides]. SlideShare. https://www.slideshare.net/carologic/ai-and-machine-learning-demystified-by-carol-smith-at-midwest-ux-2017.

Prezentace na konferenci:
Juricková, L., Ivanová, K., Azeem, K., & Tuckova, D. (2021. June 22-23). *Teaching communication with disabled patiens using case-based learning: Experience from practice* [Conference presentation]. 7th International conference on Higher Education Advances (HEAD), Universita Politecnica Valencia, Valencia, Italy.

Online kurz jako celek:
Borghi, J. (n.d.). StanfordOnline: *Introduction to systematic reviews* [Mooc]. edX. https://www.edx.org/learn/medicine/stanford-university-introduction-to-systematic-reviews.

Přednáška z online kurzu:
Tangen, J. (2016). Episode 2: I heard a tapping somewhat louder than before [Mooc lecture]. In E. MacKenzie, J. Tangen, & M. Thompson, *The science of everyday thinking*. edX. https://www.edx.org/course/the-science-of-everyday-thinking.

TED talk:
Cuddy, A. (2012, June). *Your body language may shape who you are* [Video]. Ted Conferences. https://www.ted.com/talks/amy_cuddy_your_body_language_may_shape_who_you_are.

YouTube video:
Harvard University. (2019, August 28). *Soft robotic gripper for jellyfish* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=guRoWTYfxMs.

YouTube kanál:
Walker, A. (n.d.). *Playlists* [YouTube channel]. YouTube. Retrieved October 8, 2019, from https://www.youtube.com/user/DjWalkzz/playlists.

Webinář:
Toth Szasz, E. (2024, May 24). *Zodpovedná akademická umelá inteligencia (AI) pre výskumníkov Web of Science* [Webinar]. Clarivate Analytics. https://clarivatesupport.webex.com/clarivatesupport/j.php?MTID=m8188bf8229e71be2cba751cdd3f0d565.

Legislativa[11]: Citační styl APA 7 ed. ve své příručce řeší pouze americké precedentní právo a konkrétní úpravy regionálního práva pak ponechává na konkrétních institucích.

Zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) (ve znění pozdějších předpisů[12]), Sbírka zákonů ČR Částka 36 (2000). https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49278/1/2[13].

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). (2000). In *Sbírka zákonů* (s. 1658-1685). Praha: Ministerstvo vnitra.

Vyhláška č. 82/2018 Sb., o bezpečnostních opatřeních, kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních opatřeních, náležitostech podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a likvidaci dat (vyhláška o kybernetické bezpečnosti). (2018). In *Sbírka zákonů* (s. 1122-1163). Praha: Ministerstvo vnitra[14].

---

[11] Citační styl APA 7 ed. ve své příručce řeší pouze americké precedentní právo a konkrétní úpravy regionálního práva pak ponechává na konkrétních institucích

[12] V případě, že citujete zákony, které byly v průběhu let novelizovány, do závorky za název je potřeba přidat ustálenou frázi „ve znění pozdějších předpisů“. Tím se předpokládá, že student využil text v tom znění, v jakém byl v době odevzdání práce.

[13] U zákonů se nepoužívá kurzíva v názvu zákonu.

[14] V textu může být již při první úplné citaci v textu citována jako / při každé další citaci jako: (Zákon č. XY/ROK Sb., rok vydání) / (Zkrácený název, rok vydání)

Obsah a podmínky odborné praxe v rámci praktické části aprobační zkoušky zubního lékaře. (2017, červenec). Věstník MZ ČR, 8, 5-6. https://www.mzcr.cz/Legislativa/Soubor.ashx?souborID=30732&typ=application/pdf&nazev=Vestnik-MZ-2017-08.pdf.

Další příklady konkrétních typů zdrojů naleznete zde: https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples#data-assessments.

Grafy, obrázky a tabulky

Důvodem pro zařazení tabulek a obrázků do textu je vždy snaha usnadnit čtenáři porozumění obsahu sdělení a názorně prezentovat mnohdy komplexní informace. Použití tabulek a obrázků v dokumentu musí být promyšlené, uvážlivé a systematické v celém dokumentu. Existují obecné principy, které je důležité respektovat:

- Potřebnost – Grafické znázornění informací v podobě tabulek nebo obrázků může rychle a efektivně zpřístupnit mnohdy komplexní informace. Avšak musí být nasazeno s cílem usnadnit zprostředkování obsažených informací, nikoliv s cílem „zaplnit volné místo“ nebo „schovat se za změť nesrozumitelných nebo komplikovaných statistických údajů“. Vždy je třeba se ptát, zda je použití tabulky nebo obrázku nutné a zda není jednodušší a lepší prezentovat danou informaci v běžném textu.
- Provázanost s textem – Na všechny použité tabulky a obrázky musí být odkazováno v textu. Tabulky a obrázky mají za cíl informace v textu doplňovat, nikoliv duplikovat. V textu naveďte čtenáře k tomu, co má v tabulce nebo obrázku najít a případně zdůrazněte to nejpodstatnější, ale nepopisujte veškeré detaily (grafická prezentace by v takovém případě byla zbytečná).
- Nezávislost – Každou tabulku a obrázek musí být jednoduché pochopit bez dohledávání informací v souvisejícím textu. Toho je možné dosáhnout uvedením srozumitelného názvu, náležitým popisem hodnot a jednotlivých částí grafického prvku (například os grafu, sloupců v tabulce apod.) a patřičným vysvětlením použitých zkratek a symbolů v poznámkách.
- Systematičnost – Všechny tabulky v dokumentu postupně číslujte (Tabulka 1, Tabulka 2 atd.) a stejně postupujte i u obrázků (Obrázek 1, Obrázek 2 atd.). Jednotná úprava, formátování a systém pojmenovávání musí být samozřejmostí. Napříč všemi tabulkami a grafy v jednom dokumentu je nutné konzistentně uvádět zkratky, odborné termíny a hladiny významnosti u statistických výpočtů. Neopakujte stejná data ve více tabulkách nebo obrázcích. Informace prezentované v obrázku neduplikujte v tabulce a naopak.
- Uvádění zdrojů – Pokud přebíráte tabulku, obrázek nebo část prezentovaných dat z jiného zdroje, je nutné uvést odpovídající reference (např. pod obrázkem nebo v poznámce pod tabulkou). Pamatujte, že v řadě případů je možné takovéto části dokumentů převzít pouze na základě písemného souhlasu autora nebo držitele copyrightu[15].

[15] Chmelík, F. (2014).

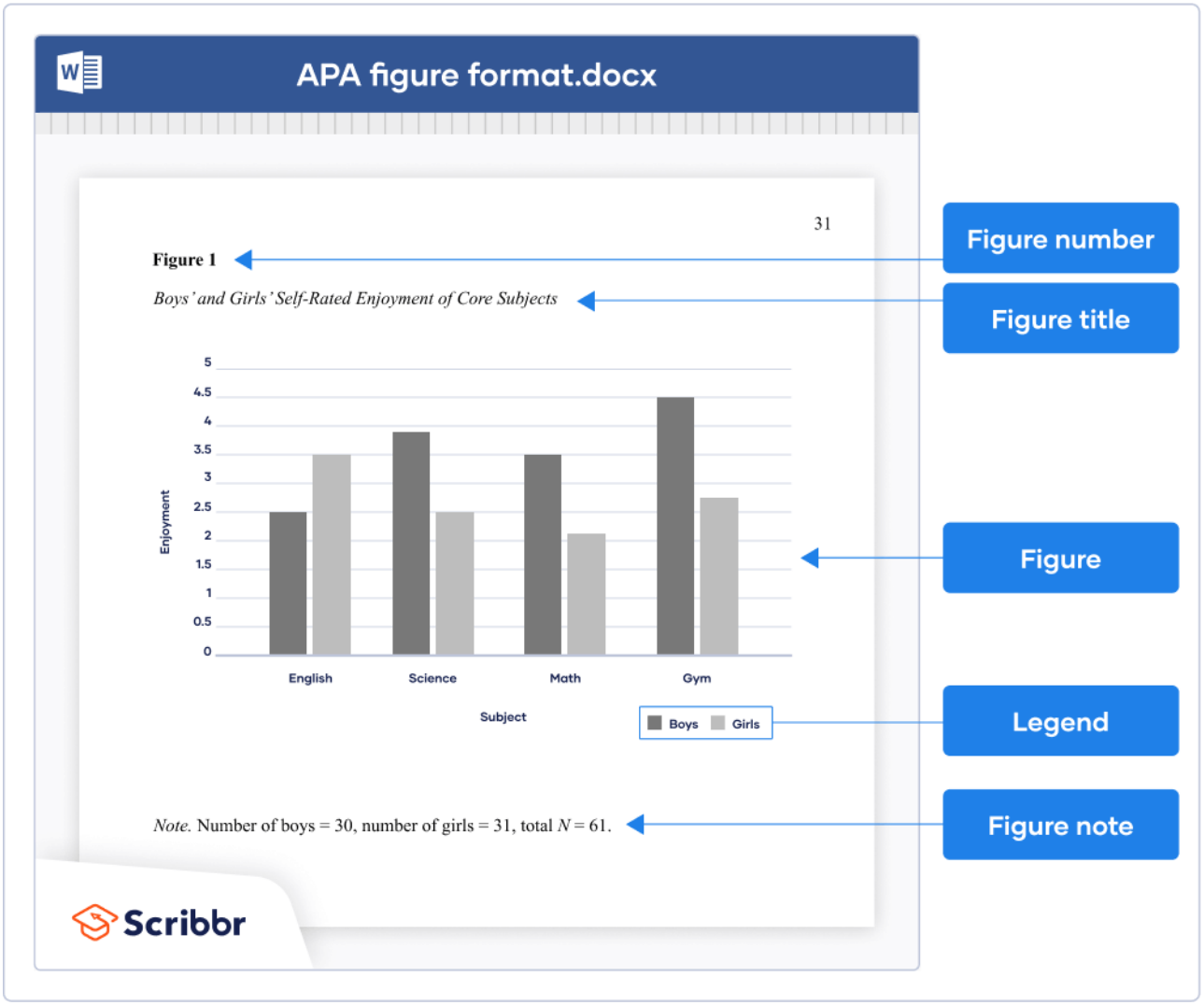
APA figure format.docx
31
Figure 1
Boys' and Girls' Self-Rated Enjoyment of Core Subjects
5
4.5
4
3.5
3
2.5
2
1.5
1
0.5
0
Enjoyment
English
Science
Math
Gym
Subject
Boys
Girls
Note. Number of boys = 30, number of girls = 31, total N = 61.
Scribbr
Figure number
Figure title
Figure
Legend
Figure note

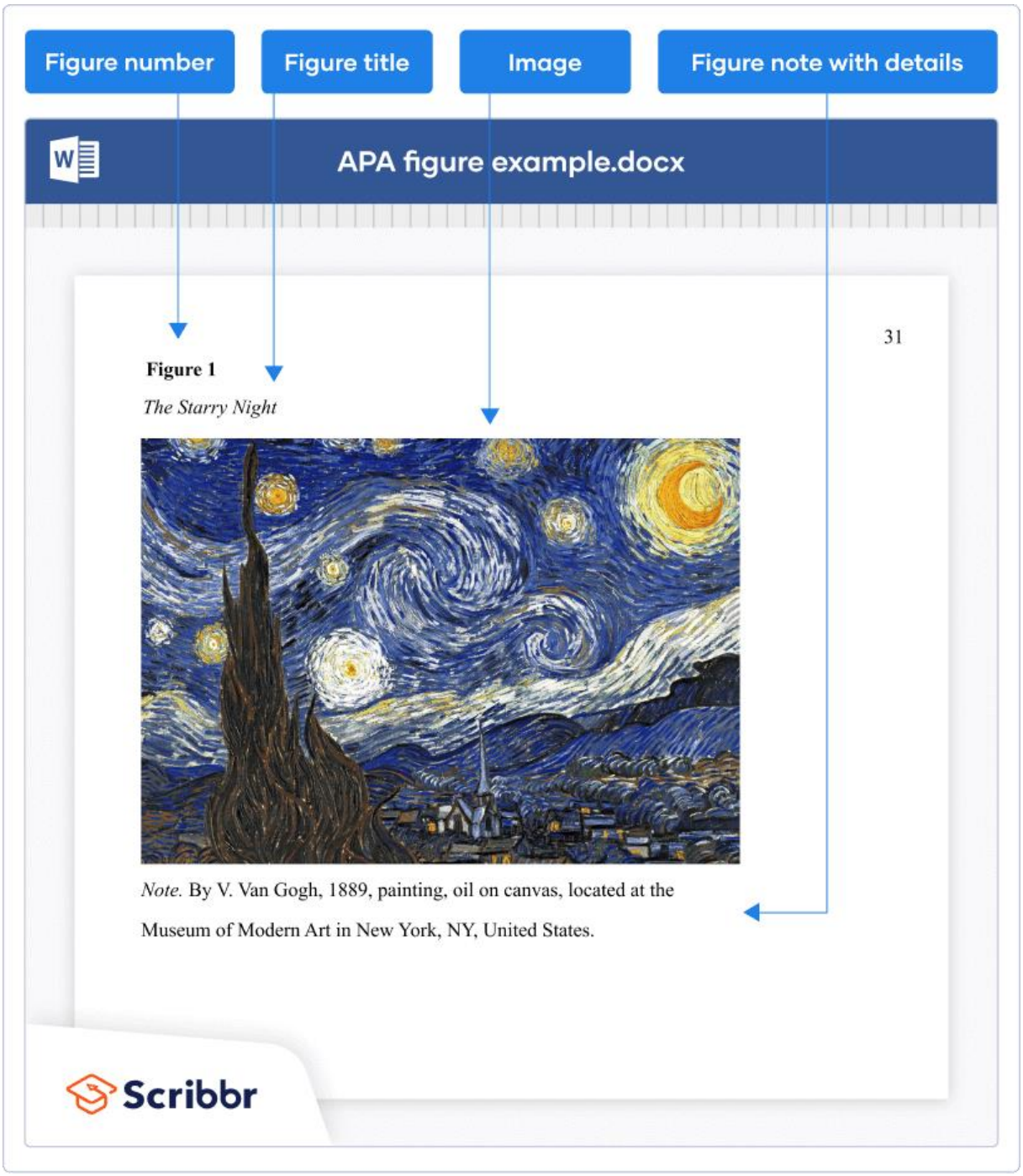
Figure number
Figure title
Image
Figure note with details
APA figure example.docx
31
Figure 1
The Starry Night
Note. By V. Van Gogh, 1889, painting, oil on canvas, located at the Museum of Modern Art in New York, NY, United States.
Scribbr

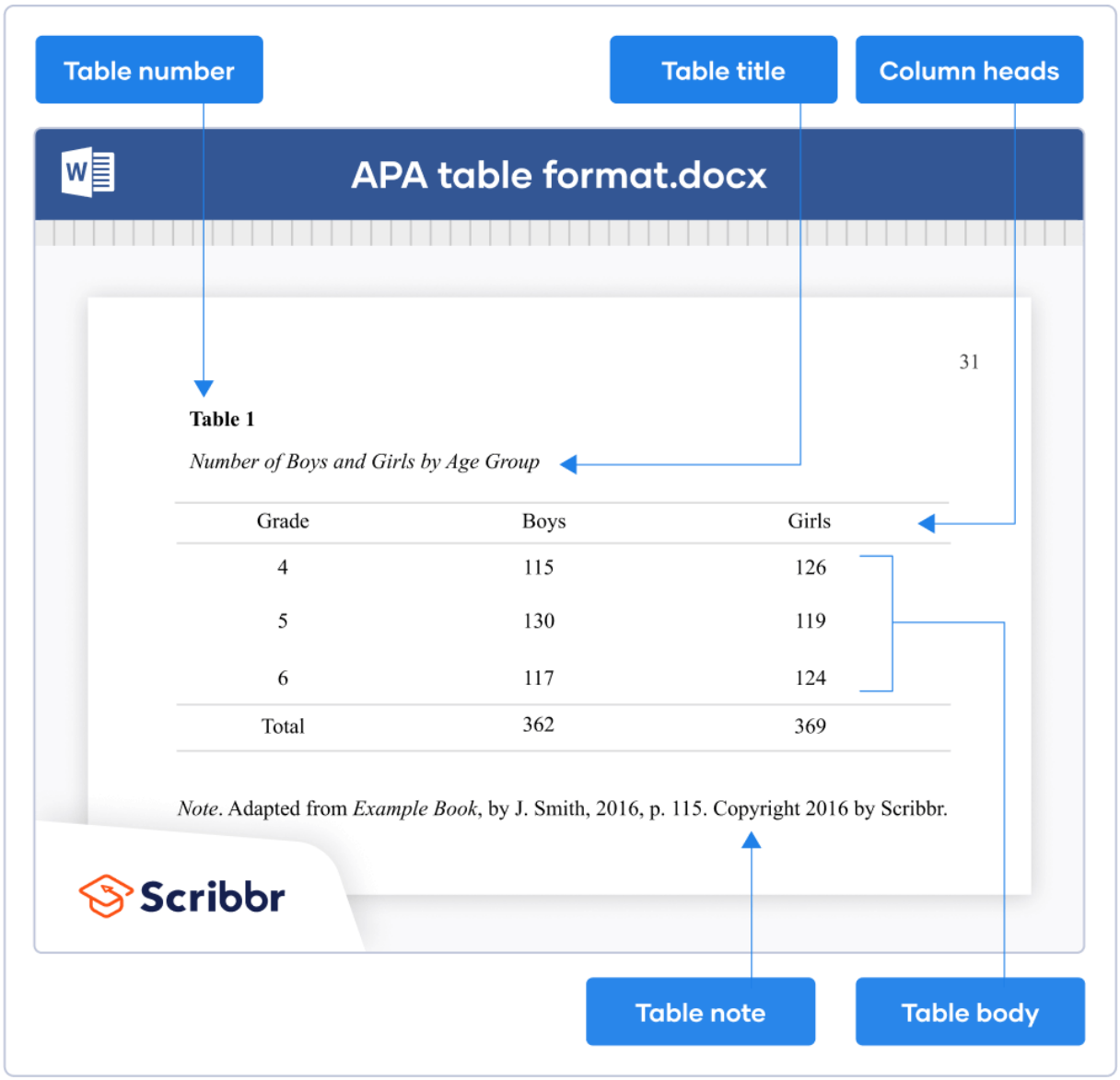

Zpracovala: PhDr. Zuzana Svobodová ve spolupráci s Mgr. Danielou Bartoníčkovou.